

## *Premature Ejaculation: Review of Definitions and Classification*

Mohammad Soltanizadeh<sup>1</sup>,  
Hamid Taher Neshatdoost<sup>2</sup>,  
Mehrdad Kalantari<sup>2</sup>,  
Mehrdad Salehi<sup>3</sup>,  
Mohammad Hossein Izadpanahi<sup>4</sup>

<sup>1</sup> Assistant Professor, Department of Psychology, Payam Noor University, Tehran, Iran

<sup>2</sup> Professor, Department of Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

<sup>3</sup> Professor, Department of Psychiatry, Behavioral Sciences Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

<sup>4</sup> Assistant Professor, Department of Urology, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

(Received August 4, 2016 ; Accepted April 16, 2016)

### **Abstract**

Premature ejaculation is likely the most common sexual dysfunction in men with a worldwide prevalence of approximately 30%. Epidemiological studies, accurate diagnosis, appropriate treatment and evaluation of clinical trials need a universally acknowledged definition that is also capable of operationalization. Studies have defined premature ejaculation differently. The most widely used definition is the DSM-IV-TR definition. However, the majority of these definitions are authority-based rather than evidence-based, and has no support from clinical and/or epidemiological studies. In this article, 41 articles were examined, various definitions of premature ejaculation were reviewed, definition criteria of it were discussed and classification of this dysfunction was mentioned. The results showed that multidimensional classifications and definitions using various diagnostic criteria, especially objective criteria like IELT are the most appropriate ones.

**Keywords:** premature ejaculation, definition, operationalization, classification

J Mazandaran Univ Med Sci 2016; 26(139): 258-272 (Persian).

## انزال زودرس: مروری بر تعاریف و طبقه بندی

محمد سلطانی زاده<sup>۱</sup>حمیدطاهر نشاط دوست<sup>۲</sup>مهرداد کلانتری<sup>۲</sup>مهرداد صالحی<sup>۳</sup>محمدحسین ایزدپناهی<sup>۴</sup>

## چکیده

انزال زودرس احتمالاً شایع ترین کژکاری جنسی در مردان است که شیوع آن در کل دنیا تقریباً ۳۰ درصد است. انجام پژوهش های شیوع شناسی، تشخیص دقیق، انجام درمان مناسب و ارزیابی کارآزمایی های بالینی، نیازمند تعریفی است که مورد پذیرش همگانی قرار گیرد و قابلیت عملیاتی سازی داشته باشد. متون پژوهشی، تعاریف مختلفی از انزال زودرس ارائه داده اند. پرکاربردترین آن ها، تعریف راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (DSM) است. با این حال، اکثر این تعاریف نویسنده - محور بوده تا مبتنی بر شواهد و بر اساس پژوهش های همه گیرشناسی یا پژوهش های بالینی نیست. در این مقاله با بررسی ۴۱ مقاله، تعاریف مختلف از انزال زودرس مرور گردید، ملاک های این تعاریف برای انزال زودرس مورد بحث قرار گرفت و طبقه بندی انواع نشانگان این اختلال ذکر شد. یافته ها نشان داد تعاریف و طبقه بندی هایی که چند بعدی بوده و دارای چند ملاک تشخیصی خصوصاً ملاک های عینی مانند زمان انزال دوران واژنی (IELT) باشند، تعاریف و طبقه بندی های مناسب تری هستند.

واژه های کلیدی: انزال زودرس، تعریف، عملیاتی سازی، طبقه بندی

## مقدمه

می دهند. انزال در اندام های جنسی رخ می دهد، در حالی که احساسات ارگاسمی با اندام های جنسی مرتبط است و عمدتاً یک رویداد مغزی است که کل بدن را شامل می گردد. در برخی نشانگان بالینی، ارگاسم و انزال مستقل از یکدیگر رخ می دهد. برای مثال، مردان مبتلا به انزال بدون حس (Anesthetic Ejaculation) دارای انزال طبیعی هستند، اما از نداشتن احساس ارگاسم رنج می برند. بنابراین، می توان گفت مردان مبتلا به انزال زودرس از اختلال در سرعت انزال رنج می برند، اما احساس ارگاسم طبیعی دارند. متأسفانه تمایز دقیقی بین ارگاسم و انزال در صورت نگرفته است. DSM-IV-TR

انزال زودرس یکی از کژکاری های شایع جنسی در مردان است که گرچه مورد توجه زیاد متخصصان سلامت روان است، ولی اطلاعات اندکی در مورد آن وجود دارد. پاسخ انزال شامل مؤلفه های مغزی، نخاعی و پیرامونی سیستم عصبی است و نیازمند فعال شدن اعصاب بدنی و اعصاب خودمختار سمپاتیک و پاراسمپاتیک است. تعداد مختلفی از انتقال دهنده های عصبی در سطوح مختلف عملکرد عصبی بر انزال اثر می گذارند و ارتباط مستقیمی با برانگیختگی زیستی و روانی جنسی فرد دارد (۱). با این که انزال و ارگاسم دو پدیده متفاوت هستند، اما معمولاً در مردان همزمان رخ

E-mail: mohammad.soltani@hotmail.com

مؤلف مسئول: محمد سلطانی زاده - اصفهان: خیابان شمس آبادی، روبروی بیمارستان سینا، ساختمان فارابی، طبقه ۴

۱. استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

۲. استاد، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

۳. استاد، گروه روانپزشکی، مرکز تحقیقات علوم رفتاری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۴. استادیار، گروه اورولوژی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۵/۱۳ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۴/۷/۱۸ تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۱/۲۸

در DSM-IV-TR اختلالات مرتبط با انزال، تحت عنوان اختلالات ارگاسمی طبقه‌بندی شده است. نکته دیگر آن که در DSM-IV-TR، تأخیر در انزال به جهت شباهت با اختلال ارگاسمی زنان (Female Orgasmic Disorder)، اختلال ارگاسمی مردان (Male Orgasmic Disorder) نامیده شده است، در حالی که به انزال زودرس، ارگاسم زودرس گفته نمی‌شود. علاوه بر این، دو نشانگان نسبتاً نادر، یعنی انزال بدون حس و نقص نسبی انزال (Partial Ejaculatory Incompetence) در DSM-IV-TR عنوان نشده است (۲). مترادف دانستن انزال و ارگاسم در DSM-IV-TR با نظرات عصب زیست شناختی هم‌خوانی ندارد. در سال‌های اخیر، اطلاعات زیادی در مورد مبانی عصب زیست‌شناختی و عصب داروشناسی انزال به دست آمده است. از دیدگاه عصب زیست‌شناختی، به نظر می‌رسد ارگاسم و انزال، مدارها و انتقال‌دهنده‌های عصبی متفاوتی دارند. از این رو، لزوم بازنگری در تعریف انزال زودرس، ضروری به نظر می‌رسد.

## مواد و روش‌ها

در این پژوهش مروری از نوع مروری بر متون (Literature review)، مقالات منتشر شده بین سال‌های ۲۰۱۳-۱۹۴۰ میلادی مورد بررسی قرار گرفت. به منظور دستیابی به مستندات علمی مرتبط، جستجوی الکترونیکی به دو زبان فارسی و انگلیسی با استفاده از کلیدواژه‌های انزال، انزال زودرس، زودانزالی، تعریف، طبقه‌بندی (ejaculation, premature ejaculation, rapid ejaculation, definition, classification) در بانک‌های اطلاعاتی: پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID)، بانک اطلاعات نشریات کشور (Magiran)، ScienceDirect، EBSCO، Springer، ProQuest، PubMed و Google انجام شد. بر اساس جستجوی اولیه، تعداد ۵۱۸ مقاله به دست آمد. معیارهای ورود مقالات به مرحله بررسی شامل: (۱) پژوهش‌های مرتبط با انزال زودرس در انسان‌ها،

(۲) پژوهش‌های انجام شده بین سال‌های ۲۰۱۳-۱۹۴۰ میلادی، (۳) انتشار مقاله به زبان فارسی یا انگلیسی، (۴) تمام متن بودن مقالات و (۵) برخورداری از ساختار مناسب بود. مقالاتی که فاقد چنین معیارهایی بودند، مورد بررسی قرار نگرفت. از بین مقالات به دست آمده در مرحله اول، تعداد ۵۴ مقاله بر اساس ملاک‌های ورود به دست آمد. به منظور بررسی کیفیت مقاله‌های گردآوری شده، دو نفر از پژوهشگران به بازبینی مقاله‌ها از نظر عنوان، چکیده، مقدمه، روش کار، نتایج، بحث و منابع پرداختند. در نهایت، تعداد ۴۱ مقاله بر اساس ملاک‌های ورود و بررسی پژوهشگران در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفت.

### تعریف انزال زودرس

پژوهش در زمینه درمان و همه‌گیرشناسی انزال زودرس، بستگی زیادی به چگونگی تعریف انزال زودرس دارد. متون پزشکی، چندین تعریف عملیاتی از انزال زودرس ارائه داده‌اند که این تعاریف یک بعدی یا چند بعدی است (۴،۳).

هر یک از این تعاریف، انزال زودرس را با استفاده از یک یا چند بعد این اختلال تعریف می‌کنند. این ابعاد عبارت‌اند از: تأخیر انزال (Ejaculatory Latency)، توانایی ادراک شده برای کنترل انزال (Perceived Ability to Control Ejaculation)، کاهش رضایت جنسی، پریشانی شخصی، پریشانی همسر و مشکلات بین فردی یا رابطه‌ای. گرچه بیش‌ترین تعریف عنوان شده از انزال زودرس یعنی تعریف DSM-IV-TR و دیگر تعاریف انزال زودرس، تفاوت قابل توجهی با یکدیگر دارند، ولی همگی آن‌ها نویسنده-محور (Authority-Based) هستند تا مبتنی بر شواهد (Evidence-Based) (۵). بدین معنی که این تعاریف بر اساس نظر متخصصان و بدون ارزیابی دقیق و عینی می‌باشند. این تعاریف عمدتاً مفهومی و مبهم هستند تا عملیاتی و بیش‌تر بر تفسیر مفاهیم توسط

درمانگر متکی است. پژوهش‌های اندکی در مورد همه‌گیرشناسی انزال زودرس در ایران انجام گرفته است که احتمالاً یکی از دلایل آن، نبود ملاک‌های عینی برای ارزیابی انزال زودرس است. در پژوهشی با هدف بررسی شیوع اختلالات عملکرد جنسی در مردان نابارور، پژوهشگران دریافتند انزال زودرس با شیوع ۳۸/۸ درصد، شایع‌ترین اختلال عملکرد جنسی در این افراد بود (۶). در پژوهش دیگری، مهرابی و همکاران شیوع انزال زودرس را در افراد دارای مشکلات جنسی مراجعه‌کننده به مراکز درمانی، ۳۵/۶ درصد برآورد کردند (۷). رضاخانی‌ها و صفری نژاد شیوع انزال زودرس را مردان مراجعه‌کننده به یک درمانگاه اورولوژی، ۳۹/۳ درصد برآورد کردند (۸). با این حال این پژوهش‌ها دارای مشکلات روش‌شناسی متعددی می‌باشند. حجم نمونه کم، نداشتن ملاک‌های عینی برای ارزیابی انزال زودرس و محدود بودن نمونه به جامعه‌های خاص و عدم استفاده از جمعیت عمومی برای انجام همه‌گیرشناسی انزال زودرس از جمله این محدودیت‌ها است.

فقدان توافق در مورد ماهیت انزال زودرس، مانع از پژوهش‌های بنیادین و بالینی جهت سبب‌شناسی، درمان و ارزیابی راهبردهای درمان برای انزال زودرس می‌گردد. در سال ۲۰۰۷، انجمن بین‌المللی پزشکی جنسی (International Society for Sexual Medicine) چندین متخصص در زمینه انزال زودرس را مأمور تشکیل یک کمیته تخصصی برای تعریف انزال زودرس کرد. در ادامه، تعریف این کمیته از انزال زودرس و تعاریف DSM-IV-TR و ICD-10 بیان و نقاط قوت و ضعف این تعاریف ارائه می‌گردد و در ادامه تعریف DSM-V عنوان می‌گردد.

#### عملیاتی کردن متغیرها و سازه‌های انزال زودرس

در تعریف انزال زودرس و پژوهش در مورد آن، از سازه‌هایی مانند سرعت انزال، خودکارآمدی و یا کنترل ادراک شده بر انزال و پیامدهای منفی فردی و

بین فردی استفاده شده است که به عملیاتی‌سازی (Operationalization) نیاز دارند. عملیاتی‌سازی فرایند تعریف یک متغیر یا سازه توسط یک مقیاس، یک روش و یا عملیات تشخیص مواردی از آن متغیر یا سازه است. عملیاتی‌سازی و تعیین دقیق نقطه برش، خطای ورود یا خروج (Inclusion or Exclusion Error) برای طبقه‌بندی افراد دارای انزال زودرس یا بدون آن راه، کاهش می‌دهد. ملاک‌های بسیار محدود موجب افزایش خطای خروج می‌گردد، درحالی‌که ملاک‌های سهل‌گیرانه منجر به خطای ورود می‌شود. در تعیین چنین ملاک‌هایی باید اهمیت و تأثیر خطاهای طبقه‌بندی در تشخیص انزال زودرس به دقت در نظر گرفته شود. استفاده از یک رویکرد چند متغیری برای تعریف و تشخیص انزال زودرس، خطاهای طبقه‌بندی را کاهش خواهد داد.

تعریف عملیاتی سازه‌های انزال زودرس مشکل است. این سازه‌ها می‌تواند توسط تعداد زیادی از مقیاس‌ها اندازه‌گیری شود و هیچ مقیاس منفردی به طور کامل و دقیق، ماهیت هر یک از سازه‌ها را در بر نخواهد گرفت (۹). برای مثال سرعت انزال (Rapidity of Ejaculation) می‌تواند توسط تخمین ذهنی تأخیر انزال توسط فرد، اندازه‌گیری تأخیر انزال توسط کرنومتر و یا شمارش تعداد دفعات دخول (Number of Thrusts) توسط فرد یا همسر عملیاتی شود. هم چنین، خودکارآمدی ادراک شده انزال (Perceived Ejaculatory Self-Efficacy) یا کنترل انزال می‌تواند توسط اندازه‌گیری افزایش زمان تأخیر انزال ارزیابی شود. در این مورد، زمان تأخیر انزال می‌تواند به وسیله ارزیابی فردی، استفاده از کرنومتر و اندازه‌گیری احساس ذهنی کنترل انزال با استفاده از پرسشنامه‌های انزال زودرس ارزیابی شود و در نهایت پیامدهای فردی و بین فردی منفی انزال زودرس می‌تواند به وسیله اندازه‌گیری میزان پریشانی جنسی یا پریشانی کلی، کسالت، ناکامی، اضطراب، افسردگی، اعتماد به نفس، عزت نفس، کیفیت زندگی و رضایت جنسی مرد و همسر و با استفاده از پرسشنامه‌های معتبر اندازه‌گیری شود (۹).

علاوه بر این، مقیاس‌های سرعت انزال، کنترل و خودکارآمدی ادراک شده و پیامدهای منفی فردی و بین فردی دارای ارتباط درونی هستند و با متغیرهای دیگری نیز ارتباط دارند. این متغیرها شامل سلامت جسمی و روان شناختی کلی فرد و همسرش، دفعات مقاربت، زمان سپری شده از انزال قبلی، زمان و کیفیت پیش نوازی، حالت برقراری رابطه، عمق، فشار و تعداد دفعات دخول و انقباض عضلات لگنی همسر و میزان لغزنده شدن واژن همسر است. واضح است که اگر فرایند عملیاتی‌سازی سازه انزال زودرس به درستی انجام پذیرد، تشخیص بالینی انزال زودرس به سهولت انجام گرفته و خطاهای تشخیص این اختلال کاهش پیدا خواهد کرد. پیامد تشخیص صحیح، مداخلات درمانی مناسب خواهد بود.

#### تعریف DSM و ICD از انزال زودرس

اولین تعریف رسمی از انزال زودرس در سال ۱۹۸۰ توسط انجمن روان پزشکی آمریکا (American Psychiatric Association) در DSM-III انتشار یافت. در DSM-III انزال زودرس به عنوان «انزال قبل از زمان دلخواه فرد به دلیل فقدان مکرر و مداوم کنترل ارادی انزال و ارگاسم که در حین فعالیت جنسی رخ می‌دهد» تعریف شد. ملاک «کنترل ارادی» در تجدیدنظر DSM-III و متعاقباً نسخه‌های DSM-IV و DSM-IV-TR حذف گردید و ملاک «زمان انزال کوتاه» جایگزین آن شد. در DSM-III-R انزال زودرس چنین تعریف شد: «انزال مداوم و مکرر با حداقل تحریک جنسی قبل، همزمان و یا بلافاصله بعد از دخول و قبل از زمان دلخواه فرد. درمانگران باید عوامل مؤثر بر زمان مرحله برانگیختگی مثل سن، جدید بودن موقعیت یا شریک جنسی و فراوانی فعالیت جنسی اخیر فرد را در نظر بگیرند.» در DSM-IV و DSM-IV-TR این تعریف حفظ شد، ولی ملاک «این اختلال باید موجب پریشانی مشخص یا مشکلات بین فردی شود» اضافه گردید (۱۱،۱۰).

دهمین طبقه‌بندی بین‌المللی بیماری‌ها (ICD-10) در سال ۱۹۹۳ انزال زودرس را به عنوان «ناتوانی در کنترل انزال به حد کافی تا هر دو طرف از رابطه جنسی لذت ببرند» و «ناتوانی در به تأخیر انداختن انزال به حد کافی تا فرد از عشق‌بازی لذت ببرد» تعریف می‌کند. ناتوانی در کنترل و به تأخیر انداختن انزال به یکی از حالت‌های زیر خود را نشان می‌دهد: ۱- انزال قبل از شروع مقاربت یا در آغاز آن روی دهد (اگر محدوده زمانی لازم باشد، ظرف ۱۵ ثانیه از شروع مقاربت) و ۲- قبل از آن که نعوذ به حدی برسد که مقاربت امکان‌پذیر شود، انزال رخ می‌دهد. تعریف ICD-10 از انزال زودرس، به سازه‌ی کنترل با ملاک زمان انزال بسیار کوتاه در مدت ۱۵ ثانیه پس از دخول محدود می‌گردد، اما شواهد تجربی برای حمایت از آن وجود ندارد (۱۲).

تعریف DSM-IV-TR و ICD-10 از انزال زودرس نیازمند آن است که زمان انزال به ترتیب کوتاه و بسیار کوتاه باشد. گرچه در تعریف ICD-10 نقطه برش زمان انزال ۱۵ ثانیه در نظر گرفته می‌شود، ولی DSM-IV-TR چنین ملاک عینی ندارد. فقدان ملاک زمانی در DSM-IV-TR باعث شده است دامنه گسترده‌ای از زمان تأخیر انزال از ۱ تا ۷ دقیقه برای تشخیص انزال زودرس در نظر گرفته شود (۱۴،۱۳). این زمان‌ها به صورت اختیاری و توسط محققان در نظر گرفته شده است و بر اساس اندازه‌گیری‌های عینی نیست (۱۵). استفاده از تعاریف DSM-IV-TR و ICD-10 در مورد انزال زودرس از این جهت که عمدتاً بر اساس نظر و تجربه بالینی متخصصان کمیته‌های DSM و ICD است، محدودیت دارد. یعنی بر اساس نظر متخصصان و بدون پژوهش‌های کنترل شده و تجربی است.

اعتبار تعریف DSM-IV-TR موضوع مورد مناقشه متخصصان بود. از نظر منتقدان، کلماتی هم‌چون مداوم، مکرر و بلافاصله مبهم هستند و به شیوه‌های گوناگون قابل تفسیر می‌باشند و کمیّت پذیر نیستند. آن‌ها معتقدند که فقدان یک نقطه برش زمانی برای انزال زودرس

د- این اختلال توسط اختلالات روانی دیگر ایجاد نشده باشد و پیامد مشکلات رابطه‌ای شدید یا دیگر عوامل استرس زای مهم نباشد و پیامد مصرف مواد/دارو یا دیگر شرایط پزشکی نباشد (۲۰). در ادامه ملاک‌هایی که برای تعریف انزال زودرس به کار رفته است، به صورت مبسوط مورد بررسی قرار می‌گیرد.

#### زمان تأخیر انزال درون واژنی (IELT)

Waldinger و همکاران در تلاش برای عملیاتی کردن انزال زودرس، زمان تأخیر انزال درون واژنی (Intravaginal Ejaculatory Latency Time) را معرفی کردند (۲۱). IELT فاصله زمانی بین دخول و انزال درون واژنی تعریف شده است. عملیاتی کردن انزال زودرس با استفاده از مدت زمان بین دخول و انزال، اساس اغلب پژوهش‌های بالینی کنونی در مورد انزال زودرس است. این مقیاس به طور کاملاً واضح و دقیق، تأخیر انزال را تعریف می‌کند و در اکثر پژوهش‌ها در مورد انزال زودرس، به کار رفته است. در پژوهش‌های مختلف، واریانس IELT در افراد دارای انزال زودرس بین ۱ تا ۷ دقیقه گزارش شده است. به عنوان مثال، Gebhard میانگین زمان IELT را ۴ تا ۷ دقیقه گزارش داده است که نشان می‌دهد انزال قبل از ۴ دقیقه باید زودرس تلقی شود (۲۲). از این رو، می‌توان چنین فرض کرد که این میانگین زمانی برابر با مدت زمانی است که افراد آن را برای مقابله ترجیح می‌دهند. Darling و همکاران در پیمایشی بر روی ۷۰۰ زن گزارش دادند که ترجیح زمان مقابله از نظر آن‌ها در حدود ۱۱ دقیقه است (۲۳). Waldinger و همکاران در یک پژوهش بالینی بر روی ۱۱۰ مرد دارای انزال زودرس از نوع تمام طول عمر، زمان IELT را به وسیله کرنومتر اندازه‌گیری کردند. نتایج پژوهش نشان داد که ۴ درصد مردان تا ۱۵ ثانیه، ۷ درصد تا ۳۰ ثانیه و ۹۰ درصد تا یک دقیقه پس از دخول به انزال می‌رسیدند. تنها ۱۰ درصد در مدت زمان بین یک تا دو دقیقه به انزال می‌رسیدند. زوج‌های

منجر به کاربرد نادرست تعریف DSM-IV-TR در پژوهش بالینی شده است (۱۶، ۱۷). بسیاری از متخصصان از ایجاد یک تعریف جدید در DSM-V حمایت کردند (۱۸). اما متخصصان در این زمینه هم رأی نبودند و بعضی درمانگران معتقدند تعریف DSM-IV-TR دارای اعتبار است و در نسخه جدید آن نیازی به تجدیدنظر نیست (۱۹).

#### تعریف ISSM از انزال زودرس

کمیته تخصصی ISSM برای تعریف انزال زودرس، این اختلال را یک کژکاری جنسی مردان تعریف می‌کند که با نشانه‌های زیر مشخص می‌شود:

- انزال همیشه یا تقریباً همیشه قبل از دخول یا در خلال یک دقیقه پس از دخول صورت می‌گیرد.
- ناتوانی برای تأخیر انزال در همه یا تقریباً همه موارد مقابله
- وجود پیامدهای فردی منفی مانند پریشانی، کسالت، ناکامی و یا اجتناب از صمیمیت جنسی (۱۲).

#### تعریف DSM-V از انزال زودرس

پس از تعریف ISSM از انزال زودرس و با توجه به پژوهش‌های متعددی که در مورد ملاک‌های عینی انزال زودرس انجام پذیرفت، تعریف انزال زودرس در DSM-V نیز تغییر کرد. انزال زودرس در DSM-V بر اساس ملاک‌های زیر تعریف شده است:

الف- الگوی مداوم و تکرار شونده‌ای از انزال که حین رابطه با شریک جنسی و در خلال تقریباً یک دقیقه پس از دخول واژنی و پیش از این که فرد بخواهد، رخ می‌دهد.

ب- علائم ملاک «الف» باید حداقل به مدت شش ماه وجود داشته باشد و در همه یا تقریباً همه (تقریباً ۷۵-۱۰۰ درصد موارد) رابطه‌های جنسی وجود داشته باشد.

ج- علائم ملاک «الف» از لحاظ بالینی برای فرد رنج و پریشانی معنی‌داری ایجاد کند.

شرکت کننده در این پژوهش، گزارش دادند که استفاده از کرنومتر با آمیزش جنسی یا زمان انزال تداخل نداشت (۲۱). Waldinger و همکاران در پژوهش بر روی ۱۱۰ مرد دارای انزال زودرس دریافتند که ۷۷ درصد آن‌ها IELT کم‌تر از ۳۰ ثانیه و ۹۰ درصد آن‌ها IELT کم‌تر از ۶۰ ثانیه دارند (۲۴). نتایج مشابهی توسط McMahon بر روی ۱۳۴۶ مرد مبتلا به انزال زودرس به دست آمد و میانگین IELT ۳۴/۴ ثانیه حاصل شد (۲۵). این یافته‌ها در پژوهش Waldinger بر روی ۸۸ مرد دارای انزال زودرس از نوع تمام طول عمر تأیید شد. در این پژوهش IELT بر اساس خودارزیابی بود و از کرنومتر استفاده نشد. نتایج این پژوهش نشان داد که ۳۰ درصد مردان در ۱۵ ثانیه، ۶۷ درصد تا ۳۰ ثانیه، ۹۲ درصد یک دقیقه و ۸ درصد بین یک تا دو دقیقه به انزال می‌رسیدند (۲۶).

بر اساس این شواهد، ISSM نقطه برش زمانی یک دقیقه را برای IELT تعیین کرد. سلطانی زاده نیز در پژوهش خود بر روی ۴۰ مرد دارای انزال زودرس، میانگین IELT ۶۵/۳۹ ثانیه را به دست آورد (۲۷). این پژوهش‌ها حاکی از آن است که اکثریت مردانی که به دنبال درمان انزال زودرس می‌باشند (۹۰ درصد)، تا یک دقیقه پس از دخول به انزال می‌رسند. نقطه برش زمانی یک دقیقه برای IELT شامل ۹۰ درصد مردانی می‌شود که به دنبال درمان هستند و متناظر با ملاک زمان انزال کوتاه در تعاریف DSM-IV-TR و ICD-10 از انزال زودرس است.

#### کنترل اختیاری

برخی از پژوهشگران ناتوانی در به تأخیر انداختن انزال را به عنوان تعریف انزال زودرس پیشنهاد داده‌اند (۲۸، ۲۹). این تعریف به اندازه کافی عملیاتی نیست تا امکان مقایسه بین فردی یا بین پژوهشی را فراهم آورد. مشخص نیست که مردان دقیقاً باید بر چه چیزی کنترل داشته باشند. Kaplan و همکاران کنترل بر

بازتاب انزال را اساس تعریف خود در نظر گرفته‌اند (۲۸). توانایی طولانی‌تر کردن زمان مقاربت با به تأخیر انداختن انزال و احساس ذهنی کنترل بر انزال، سازه کنترل انزال را تشکیل می‌دهد. توانایی به تأخیر انداختن انزال می‌تواند ذاتی یا به واسطه تنظیم تهییج جنسی باشد. شکی وجود ندارد که انزال یک بازتاب خودکار نخاعی است. اگر چه موفقیت‌های اندکی در شرطی‌سازی دیگر بازتاب‌های خودکار به دست آمده است، اما به طور تجربی اثبات شده است که بازتاب انزال می‌تواند تحت کنترل ارادی قرار گیرد. تأخیر ارادی انزال قبل یا در اوایل مرحله خروج (Emission) به کار می‌رود و پس از آن کنترل ارادی بر فرایند انزال کم‌تر می‌شود (۳۰، ۳۱). همه مردان گزارش می‌کنند که حداقل از یک شیوه شناختی یا رفتاری برای طولانی کردن زمان مقاربت و تأخیر انزال با درجات متفاوتی از موفقیت، استفاده کرده‌اند (۳۲). یکی از شیوه‌های شناختی مورد استفاده در اکثر مواقع، پرت کردن حواس است. در این شیوه افراد به موضوعاتی که از لحاظ جنسی خنثی هستند مثل ورزش، مطالعه یا کار، فکر می‌کنند. اما تعداد کمی از مردان نیز به مسائلی که از لحاظ جنسی منفی هستند، فکر می‌کنند. در این موارد، برانگیختگی جنسی می‌تواند از بین برود و پیامدهای منفی برای فعالیت جنسی داشته باشد. استفاده از روش حواس پرتی می‌تواند باعث کاهش توانایی مردان در توجه به سطح برانگیختگی همسرشان شود. استفاده از این روش می‌تواند از طریق کاهش رضایت جنسی و ایجاد اختلال نعوظ، خصوصاً در افراد سالمند، با عملکرد جنسی تداخل ایجاد کند (۳۳). روش‌های رفتاری دیگری نیز توسط مردان برای به تأخیر انداختن انزال به کار گرفته می‌شود، از جمله داشتن انزال قبل از رابطه‌ی جنسی، استفاده از کاندوم و مواد تأخیری، مصرف الکل یا مواد و مانند آن. برخی از این روش‌ها می‌تواند کژکاری جنسی را تشدید یا فرد را به کژکاری جنسی دیگری مبتلا کند.

به طور کلی هر چه تکنیک‌های بیش‌تری به کار گرفته شود، مردان کنترل انزال و IELTS بیش‌تری را گزارش می‌کنند. علاوه بر این، شیوه‌ی خاصی که برای همه مردان مؤثر باشد، وجود ندارد و تأثیرگذاری هر شیوه‌ی خاص برای به تأخیر انداختن انزال، می‌تواند وابسته به حالت خاص فرد (Idiosyncratic) یا موقعیت باشد. نتایج پژوهش Patrick و همکاران نشان می‌دهد که ۷۲ درصد مردان دارای انزال زودرس گزارش می‌کنند که کنترل بسیار کم یا کمی بر انزال خود دارند، در حالی که این میزان در مردان عادی ۵ درصد است. آن‌ها معتقدند هرچه میزان کنترل افراد بر انزال کم‌تر باشد، IELTS آن‌ها نیز کم‌تر است (۳۴).

با این حال، ارزیابی داشتن کنترل بر انزال به صورت ذهنی انجام می‌گیرد و به سختی می‌توان آن را کمی کرد. علاوه بر این، شواهد متقنی حاکی از داشتن کنترل بر بازتاب انزال وجود ندارد. برخلاف نظر Kaplan, Zilbergeld دیدگاه کلی‌تری را برای تعریف کنترل در نظر می‌گیرد و آن را کنترل ارادی کل فرایند انزال تلقی می‌کند که از طریق اصلاح رفتار و تکنیک‌های جنسی به دست می‌آید (۲۹). Grenier و Byers نتوانستند رابطه قوی بین تأخیر در انزال و کنترل ذهنی انزال به دست آورند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که بعضی از مردان دارای IELTS کم، کنترل انزال کافی دارند و برعکس؛ آن‌ها نتیجه گرفتند که دو بعد کنترل و تأخیر انزال مفاهیم مجزایی هستند (۳۲). برخلاف این یافته، Waldinger و همکاران دریافتند که رابطه متوسطی بین IELTS و احساس کنترل انزال وجود دارد (۲۴).

استفاده از ترکیب دو بعد کنترل انزال و تأخیر انزال اولین بار توسط Strassberg و همکاران گزارش شد و اساس تعریف DSM-IV از انزال زودرس را شکل داد (۱۳). این تعریف تا حدی بر تعاریف قبلی از انزال زودرس برتری دارد، زیرا تصدیق می‌کند که انزال زودرس ممکن است دارای هر دو جنبه عدم کنترل و ناتوانی در تأخیر باشد. اما ناتوانی در عملیاتی کردن بعد

کنترل و فقدان رهنمودهای لازم برای استفاده از عواملی هم‌چون سن، تازگی شریک جنسی، موقعیت و تعداد دفعات رابطه جنسی در تشخیص انزال زودرس، کاربرد آن را محدود می‌کند. فقدان تعریف عملیاتی پایا برای انزال زودرس، پژوهش‌های بالینی را برای درک این اختلال به شدت محدود می‌کند. پژوهش‌هایی که نتوانستند از انزال زودرس تعریفی ارائه دهند، یا نتایج بدون معنی ارائه داده‌اند یا تفسیر نتایج آن‌ها بسیار مشکل بوده است (۳۵).

Rowland و همکاران در یک فراتحلیل از ۶۱ پژوهش در زمینه انزال زودرس که از سال ۱۹۶۳ منتشر شده است، گزارش دادند که تنها ۴۵ پژوهش (۷۴ درصد) از تعریف انزال زودرس استفاده کرده‌اند. ملاک‌های عینی یا ذهنی قابل سنجش برای تعریف انزال زودرس تنها در ۲۲ پژوهش (۳۶ درصد) به کار رفته است و تنها چهار پژوهش (۶/۶ درصد) از دو ملاک یا بیش‌تر برای تعریف انزال زودرس استفاده کرده‌اند (۳۶). فقدان یک تعریف عملیاتی قابل قبول همگانی، مقایسه پژوهش‌های مختلف را مشکل یا غیرممکن می‌سازد. مقایسه و تعمیم نتایج پژوهش نیازمند ایجاد یک تعریف عملیاتی چند بعدی از انزال زودرس است که ابعاد کنترل و تأخیر را در برگیرد. هر دو بعد باید به عنوان متغیرهای پیوسته‌ای که نقطه برش اختیاری ندارند، مشخص، اندازه‌گیری و تحلیل شوند.

#### عدم رضایت جنسی و پیامدهای فردی منفی

مردان دارای انزال زودرس در مقایسه با مردانی که تأخیر انزال طبیعی دارند، رضایت جنسی کم‌تری را گزارش می‌کنند. نتایج پژوهش پاتریک و همکاران نشان داد که ۳۱ درصد مردان دارای انزال زودرس گزارش کردند که رضایت جنسی بسیار کم یا کمی دارند. این رقم در مردان عادی یک درصد بود. علاوه بر این، ۲۸ درصد همسران مردان دارای انزال زودرس نیز رضایت جنسی خود را بسیار کم ارزیابی کردند (۳۴).



اما باید به این نکته نیز توجه کرد که انزال زودرس تنها دلیل کاهش رضایت جنسی این افراد نمی‌باشد، بلکه عواملی مانند کاهش صمیمیت، روابط نادرست، کاهش ارتباط و جذابیت جنسی کم می‌تواند بر رضایت جنسی تأثیر بگذارد. ارزیابی همه این عوامل بسیار مشکل است و حتی گاهی توسط پژوهشگران نادیده گرفته می‌شود. بنابراین، استفاده از ملاک رضایت جنسی در تعریف انزال زودرس، موجب ابهام در تشخیص افراد دارای این اختلال می‌شود. انزال زودرس موجب پیامدهای فردی منفی برای مردان و همسران آن‌ها می‌گردد (۳۷). پریشانی فردی و یا پریشانی در روابط بین فردی که ناشی از انزال زودرس می‌باشد، بر کیفیت زندگی، روابط با همسر، عزت نفس و اعتماد به نفس مردان متأهل تأثیر می‌گذارد و می‌تواند مانعی برای ازدواج مردان مجرد باشد (۳۸). برخی پژوهش‌ها نیز نشان داده است که انزال زودرس بر کیفیت زندگی افراد دارای انزال زودرس تأثیر می‌گذارد. به عنوان مثال، McCabe گزارش کرده است که مردان دارای کژکاری جنسی از جمله انزال زودرس نسبت به مردانی که کژکاری جنسی ندارند، صمیمیت جنسی، هیجانی و اجتماعی و رضایت از زندگی کم‌تری دارند (۳۹). مردان دارای انزال زودرس کیفیت زندگی خود را کم‌تر از مردان بدون انزال زودرس ارزیابی کردند. هم‌چنین، پژوهش‌ها حاکی از آن است که بین اعتماد جنسی، اضطراب و افسردگی با انزال زودرس رابطه وجود دارد (۴۰، ۴۱).

#### تعداد دفعات دخول

عملیاتی کردن انزال زودرس با استفاده از تعداد دفعات دخول که قابل شمارش و عینی می‌باشد، توسط چند پژوهشگر به کار رفته است (۴۲، ۲۴). Segraves و همکاران انزال قبل از ۸ دخول را به عنوان تعریف استاندارد از انزال زودرس فرض کرده‌اند (۴۳)، در حالی که Fanciullacci و همکاران، ۱۵ دخول و بیش‌تر را به عنوان حد مناسب در نظر می‌گیرند (۴۲). این تعاریف

ذهنی هستند و اساس منطقی، تجربی و آماری ندارند. در این تعاریف، ابعاد مختلف دخول هم چون سرعت، نیرو و عمق و تأثیر ابعاد دیگری هم چون مدت زمان پیش‌نوازی (Foreplay) که می‌تواند بر برانگیختگی و لیزشدگی (Lubrication) واژن همسر تأثیر بگذارد، در نظر گرفته نشده است. علاوه بر این، شمارش دخول و استفاده از دیگر معیارها برای خود-ارزیابی کنترل انزال، احتمالاً از طریق افزایش اضطراب جنسی، نظارت و هدفمند شدن (Goal-Oriented) رفتار جنسی، بر آن تأثیر می‌گذارد. همه این موارد باعث می‌شود تعریف انزال زودرس بر اساس دفعات دخول دقیق نباشد.

#### رضایت همسر

Masters و Johnson ناتوانی در کنترل و به تأخیر انداختن انزال تا زمانی که همسر حداقل در ۵۰ درصد از موارد مقاربت از لحاظ جنسی ارضاء شود، را به عنوان تعریف انزال زودرس در نظر گرفته‌اند (۴۴). اگرچه لذت جنسی هر دو فرد باید در هنگام ارزیابی کژکاری جنسی در نظر گرفته شود، اما تعریف کژکاری مرد بر اساس پاسخدهی جنسی همسرش نادرست است. رضایت جنسی همیشه در بردارنده ارگاسم نیست و بیش‌تر یک ارزیابی از کل تعامل جنسی می‌باشد (۳۵). چنین تعریفی از انزال زودرس دارای اشکالاتی می‌باشد. این تعریف، لذت جنسی را با مدت زمان مقاربت در ارتباط می‌داند. در نظر گرفتن نقطه برش ۵۰ درصدی توجیه منطقی ندارد. معنی ضمنی این تعریف چنین است که هر مردی که همسرش در رسیدن به ارگاسم مشکل داشته باشد، باید برچسب انزال زودرس دریافت کند. علاوه بر این، چنین تعریفی بیان می‌کند که همسر باید در ۵۰ درصد موارد مقاربت به ارگاسم برسد. این نکته شایان ذکر است که تنها ۳۰ درصد زنان در حین مقاربت به ارگاسم می‌رسند، بدون در نظر گرفتن این که شوهرشان تا چه اندازه می‌تواند انزال خود را کنترل یا به تأخیر بیندازد (۲۶). بعضی از زنان صرف نظر از میزان کنترل و تأخیر انزال

توسط شوهر، ممکن است هرگز رضایت جنسی را به دست نیاورند. در حالی که بعضی دیگر ممکن است در مدت زمان کوتاهی به ارگاسم برسند. بنابراین، به نظر می‌رسد در نظر گرفتن چنین ملاکی برای انزال زودرس، تشخیص این اختلال را مشکل و درمان آن را بسیار پیچیده و یا غیرممکن می‌سازد.

#### طبقه بندی انزال زودرس

Schapiro انزال زودرس را به دو نوع A و B تقسیم کرد. مردان دارای نوع B همیشه دارای انزال زودرس بوده اند، در حالی که در نوع A انزال زودرس بعد از گذشت مدت زمانی از رابطه جنسی به وجود می‌آید و اغلب با اختلال نعوظ همراه است (۴۵). سال‌ها بعد این دو نوع انزال زودرس به ترتیب نوع تمام طول عمر (Lifelong) (اولیه) و نوع اکتسابی (Acquired) (ثانویه) نام گرفتند (۴۶). در طول سال‌های بعد نیز کوشش‌های دیگری برای ارائه طبقه‌بندی‌های دیگری از انزال زودرس صورت گرفت که چند نمونه از آن‌ها در تعریف DSM-IV-TR و DSM-V از انزال زودرس آمده است. در DSM-V انزال زودرس به چند صورت طبقه بندی شده است. بر اساس یک طبقه‌بندی، انزال زودرس به دو دسته تمام طول عمر و اکتسابی تقسیم بندی شده است. در انزال زودرس تمام طول عمر، اختلال از زمانی که فرد رابطه و فعالیت جنسی خود را آغاز نموده است، وجود دارد. در انزال زودرس نوع اکتسابی فرد پس از یک دوره عملکرد جنسی بهنجار به اختلال دچار شده است. در تقسیم بندی دیگر، انزال زودرس به دو طبقه فراگیر و موقعیتی تقسیم شده است. در نوع فراگیر انزال زودرس در رابطه با هر محرک، موقعیت و یا شریک جنسی رخ می‌دهد. در حالی که در انزال زودرس موقعیتی انزال فقط در رابطه با یک محرک، موقعیت و یا شریک جنسی خاص رخ می‌دهد. هم‌چنین، انزال زودرس بر اساس شدت به سه دسته خفیف، متوسط و شدید تقسیم می‌شود. در نوع خفیف،

انزال در فاصله زمانی ۳۰ ثانیه تا یک دقیقه پس از دخول و در نوع متوسط ۳۰-۱۵ ثانیه پس از دخول رخ می‌دهد. در نوع شدید، انزال قبل یا در شروع فعالیت جنسی و یا در خلال ۱۵ ثانیه پس از دخول رخ می‌دهد (۲۰).

والدینگر یک طبقه بندی بر اساس رویکرد نشانه‌ای ارائه داد و دو مقوله جدید نیز به طبقه‌بندی‌های قبلی اضافه کرد: یکی انزال زودرس دارای تغییر طبیعی (Natural Variable Premature Ejaculation) و دیگری اختلال انزال شبه زودرس (Premature-Like Ejaculatory Dysfunction) (۴۷، ۱۵). در مقوله «انزال زودرس دارای تغییر طبیعی»، افراد گاهی اوقات از انزال زودرس رنج می‌برند. این الگو بیش‌تر به عنوان بخشی از تغییرپذیری طبیعی عملکرد انزال در مردان قلمداد می‌شود تا نشانه‌ای از آسیب‌شناسی زیربنایی. در مقوله «اختلال انزال شبه زودرس» افراد به طور ذهنی انزال زودرس را تجربه می‌کنند، در حالی که تأخیر انزال طبیعی یا زیادی دارند که مدت زمان آن بین ۴ تا ۲۰ دقیقه می‌باشد. بنابراین چهار نوع از نشانگان انزال زودرس تعریف می‌شود.

۱- انزال زودرس تمام طول عمر: در این نوع از انزال زودرس، انزال بسیار سریع و تقریباً در هر بار مقاربت و از اولین رابطه جنسی اتفاق می‌افتد. بر اساس نتایج پژوهش‌ها، اکثریت این مردان (۹۰-۸۰ درصد) IELT بین ۳۰ تا ۶۰ ثانیه دارند و IELT باقیمانده آن‌ها بین ۱ تا ۲ دقیقه می‌باشند. در اکثریت آن‌ها (۷۰ درصد) انزال زودرس هم‌چنان پایدار می‌ماند و در سایر موارد (۳۰ درصد) ممکن است انزال زودرس با افزایش سن وخیم‌تر شود (۱۵). بعضی از آن‌ها در هنگام پیش‌نوازی و قبل از دخول و یا به محض تماس آلت با واژن به انزال می‌رسند. درمان قطعی و پذیرفته‌شده‌ای برای انزال زودرس تمام طول عمر شناخته نشده است، اما داروهای مختلفی (از جمله SSRIها) و روان‌درمانی‌ها در به تعویق انداختن پاسخ انزال مؤثر است.

۲- انزال زودرس اکتسابی: مشکل جسمی یا روانشناختی افراد دارای انزال زودرس اکتسابی، متفاوت است. در این مردان انزال زودرس در مقطعی از زندگی آن‌ها و پس از تجربه تأخیر طبیعی انزال رخ می‌دهد و شروع آن می‌تواند ناگهانی یا تدریجی باشد. پیدایش انزال زودرس می‌تواند به این علل باشد: ۱- کژکاری دستگاه ادراری و تناسلی، مثل اختلال نعوظ یا التهاب غده پروستات (Prostatitis)، گرچه هنوز در مورد نقش التهاب غده پروستات در انزال زودرس اکتسابی بحث وجود دارد، ۲- بدکاری تیروئید و ۳- مشکلات روانشناختی یا رابطه‌ای (۲۶). نوع اکتسابی انزال زودرس با دارو یا درمان روانشناختی علل زیربنایی، درمان می‌شود.

۳- انزال زودرس دارای تغییر طبیعی: تغییرات طبیعی در زمان انزال به طور اتفاقی رخ می‌دهد و افراد به طور موقعیتی تأخیرهای کوتاه مدت انزال را تجربه می‌کنند. این نوع پاسخ نباید به عنوان یک نشانه یا تظاهر یک آسیب شناسی روانی قلمداد شود، بلکه یک تغییر طبیعی در عملکرد انزال است. این نشانگان با علائم زیر مشخص می‌شود: ۱- تأخیرهای کوتاه انزال ناهماهنگ هستند و به صورت نامنظم رخ می‌دهند، ۲- توانایی به تأخیر انداختن انزال، ممکن است از بین رفته باشد یا به اندازه کافی نباشد و ۳- تجربه از دست رفتن کنترل انزال یا با یک زمان انزال کوتاه یا زمان انزال طبیعی همراه است (۱۷). درمان این مردان باید شامل اطمینان‌دهی به آن‌ها و آموزش این نکته باشد که چنین الگویی از پاسخ انزال، طبیعی است و به دارو درمانی یا روان درمانی نیازی نیست.

۴- اختلال انزال شبه زودرس: مردانی که در این طبقه قرار می‌گیرند، از انزال زودرس شکایت می‌کنند، در حالی که زمان انزال آن‌ها طبیعی، یعنی در حدود ۲ تا ۶ دقیقه است. در این موارد، تأخیر انزال ممکن است حتی خیلی طولانی و بین ۵ تا ۲۵ دقیقه باشد. این پاسخ نباید یک نشانه پزشکی یا نشانه‌ای از آسیب زیستی زیربنایی تلقی شود. اما مشکلات روانشناختی یا رابطه‌ای

ممکن است اساس شکایت این افراد از زمان انزال باشد. این نشانگان با علائم زیر مشخص می‌شود: ۱- ادراک ذهنی از تأخیر کوتاه مدت انزال در خلال مقاربت، ۲- اشتغال ذهنی با انزال سریع یا فقدان کنترل بر انزال که به صورت خیالی می‌باشد، ۳- IELT طبیعی یا حتی طولانی، یعنی انزال بین ۳ تا ۲۵ دقیقه صورت می‌گیرد و ۴- توانایی برای به تأخیر انداختن انزال ممکن است از بین برود (۱۷).

مدت زمان تأخیر انزال در این مردان طبیعی است و مشکلات پزشکی یا عصب زیستی وجود ندارد. علاوه بر این، به دلایلی یا یک ادراک غلط از زمان واقعی انزال وجود دارد، یا مدت زمان تأخیر انزال آن‌ها برای رسیدن همسرشان به ارگاسم بسیار کوتاه است. شکایات این مردان با درمان‌های روانشناختی کاهش می‌یابد و نباید از درمان‌های دارویی استفاده کرد.

## بحث

تاکنون تعاریف و طبقه‌بندی انزال زودرس تغییرات زیادی کرده و این تغییر سبب دقت و عینیت بیش تری در تعریف و طبقه‌بندی انزال زودرس شده است. تمایز بین انزال و ارگاسم موجب شده است که در بعد طبقه‌بندی اختلالات جنسی در DSM-V تغییراتی رخ دهد. در DSM-IV-TR تأخیر در انزال به عنوان اختلال ارگاسمی مردان نامگذاری شده بود، در حالی که ارگاسم و انزال دو پدیده متفاوت از هم هستند.

هم‌چنین، پژوهش‌ها در مورد انزال زودرس منجر به تغییراتی در دسته‌بندی انواع انزال زودرس شده است که برخی از آن‌ها در DSM-V انعکاس پیدا کرده است. در یک نوع طبقه‌بندی از انزال زودرس که بر اساس نشانه در DSM-V صورت گرفته، دو نوع انزال زودرس «تمام طول عمر» و «اکتسابی» مشخص شده است. با این حال Waldinger (۱۵، ۴۷) علاوه بر این دو مقوله، دو طبقه جدید نیز ارائه داده است که شامل «تغییرات طبیعی انزال زودرس» و «انزال شبه زودرس» است. گرچه این

دو طبقه ملاک‌های DSM-V برای انزال زودرس را شامل نمی‌شود، اما به نظر می‌رسد اضافه شدن این دو مقوله به طبقه‌بندی DSM-V، به تشخیص دقیق‌تر افرادی که با مشکل انزال زودرس به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند ولی ملاک‌های طبقه‌های انزال زودرس «تمام طول عمر» و «اکتسابی» را ندارند، کمک می‌کند.

هم‌چنین، انزال زودرس بر اساس شدت و با توجه به یک شاخص عینی به نام زمان تأخیر انزال درون واژنی (IELT) به سه دسته خفیف، متوسط و شدید تقسیم‌بندی می‌شود که ملاک این تقسیم‌بندی فاصله زمانی دخول تا انزال است. این طبقه‌بندی که در DSM-V آورده شده است، در نسخه‌های قبلی DSM وجود نداشت.

در بعد تعریف انزال زودرس نیز شاهد تغییرات زیادی بوده‌ایم. برخی از این تعاریف بسیار غیردقیق بوده و هیچ‌گونه مبنای منطقی، تجربی و آماری ندارد. به عنوان مثال، تعریف انزال زودرس بر اساس ارضاء جنسی همسر که توسط Masters و Johnson (۴۴) و یا تعریف بر اساس تعداد دفعات دخول که توسط Seagraves و همکاران (۴۳) و یا Fanciullacci و همکاران (۴۲) ارائه شده است.

نکته مهم در تعریف انزال زودرس توجه به عینی بودن تعریف است. در دهه‌ی اخیر پیشرفت اندکی در ایجاد و کاربرد روش‌های مبتنی بر شواهد، هم‌چون استفاده از IELT، در پژوهش‌های همه‌گیرشناسی و مداخله‌ای در مورد انزال زودرس، صورت گرفته است. اکثر پژوهش‌ها به واسطه‌ی عدم استفاده از یک تعریف مبتنی بر شواهد مورد انتقاد قرار می‌گیرند. عینی بودن تعریف انزال زودرس از چند جهت دارای اهمیت است. اول، کمک به پژوهش‌های همه‌گیرشناسی و برآورد دقیق‌تری از شیوع انزال زودرس در جامعه است. با توجه به تغییر در تعریف انزال زودرس، اندک پژوهش‌های همه‌گیرشناسی انزال زودرس در ایران نیاز به تکرار دارد، لذا به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود پژوهش در مورد همه‌گیرشناسی این اختلال را با توجه به ملاک‌های

جدید انجام دهند. دوم، به تشخیص‌گذاری دقیق‌تر کمک می‌کند و در نتیجه برخی افراد که از لحاظ ذهنی یا بر اساس برخی تغییرات طبیعی در زمان انزال، خود را واجد این اختلال می‌دانند، نیازی به مداخلات دارویی یا روان‌درمانی نخواهند داشت و صرفاً راهنمایی و یا اطمینان بخشی در مورد عملکرد طبیعی آن‌ها کفایت می‌کند. سوم، اثربخشی مداخلات درمانی در مورد انزال زودرس دقیق‌تر می‌شود و اطلاعات مناسب‌تری در مورد کارآیی درمان‌های دارویی یا انواع روان‌درمانی به دست می‌آید. بنابراین، به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود بر اساس تعاریف جدید از انزال زودرس، اثربخشی مداخلات درمانی برای این اختلال را دوباره مورد ارزیابی قرار دهند. وجود یک تعریف عینی و مبتنی بر شواهد از انزال زودرس، خطای طبقه‌بندی را کاهش داده و احتمال به کارگیری مداخلات مؤثر در درمان این اختلال را افزایش می‌دهد.

پژوهشگران در تلاش برای عینی کردن تعریف انزال زودرس از شاخص تأخیر انزال درون واژنی (IELT) استفاده کرده‌اند که این شاخص در تعریف DSM-V و ISSM از انزال زودرس مورد استفاده قرار گرفته است. در حالی که تعریف انزال زودرس در ویرایش‌های قبلی DSM مبتنی بر ملاک‌هایی بود که مبتنی بر شواهد نبود.

استفاده از تعاریف چند بعدی و داشتن چند ملاک تشخیصی مثل نقطه برش IELT، یکی از روش‌های کاهش خطای تشخیص است. تعریف چند بعدی ISSM، ابزار تشخیصی مناسبی را در اختیار متخصصان بالینی می‌گذارد. نقطه برش یک دقیقه برای IELT شامل حال ۹۰ درصد مردانی می‌شود که دارای انزال زودرس بوده و به دنبال درمان این اختلال می‌باشند. این تعریف انعطاف‌پذیری لازم را برای تشخیص انزال زودرس در مورد ۱۰ درصد دیگر افرادی که در فاصله یک تا دو دقیقه پس از دخول به انزال می‌رسند، دارد. با استفاده از این تعریف، مردانی که در کم‌تر از یک دقیقه

پیشانی خود در تعریف DSM-V از انزال زودرس نیز وجود دارد و از این حیث یک تعریف چند بعدی محسوب می‌گردد. با این حال، این تعاریف محدود به روابطی است که در آن، مقاربت صورت می‌گیرد.

به انزال می‌رسند، ولی احساس می‌کنند که کنترل کافی بر انزال خود دارند و دچار پیامدهای منفی نمی‌شوند، تشخیص انزال زودرس را دریافت نمی‌کنند. توجه به یک ملاک عینی در کنار گزارش‌های ذهنی افراد از رنج و

## References

- Motofei I, Rowland DL. The neurophysiology of ejaculation: Developing perspectives. *BJU Int* 2005; 96: 1333-1338.
- Waldinger MD. Male ejaculation and orgasmic disorders. In: *Handbook of sexual dysfunction*. Taylor & Francis 2005. p. 215-248.
- Jannini EA, Lombardo F, Lenzi A. Correlation between ejaculatory and erectile dysfunction. *Int J Androl* 2005; 28(suppl 2): 40-45.
- Colpi G, Weidner W, Jungwirth A, Pomeroy J, Papp G, Hargreave T, et al. EAU guidelines on ejaculatory dysfunction. *Eur Urol* 2004; 46: 555-558.
- Althof SE, Symonds T. Patient reported outcomes used in the assessment of premature ejaculation. *Urol Clin North Am* 2007; 34(4): 581-589.
- Babolhavaeji H, Feizian M. Evaluation the Frequency of Sexual Dysfunction in Infertile Men, Fatemeh Hospital, Hamadan. *Sci J Hamadan Univ Med Sci* 2008; 15(2): 32-36.
- Mehrabi F, Ehssanmanesh M, Karimi Keisomi E. Demographic Characteristics of Men with Sexual Dysfunction. *Iranian Psychiatry and Clinical Psychology (IJPCP)* 2003; 9(2): 14-21.
- Rezakhaniha B, Safarinejad MR. A survey of prevalence of sexual disorders and risk factors in patient who referred in Urology ward in 501 Hospital 2004-05. *Annals of Military and Health Sciences Research* 2007; 4(4): 1041-1046.
- Althof SE, Rowland DL. Identifying constructs and criteria for the diagnosis of premature ejaculation: Implication for making errors of classification. *BJU Int* 2008; 102(6): 708-712.
- Laumann EO, Nicolosi A, Glasser DB, Paik A, Gingell C, Moreira F, et al. Sexual problems among women and men aged 40-80 years: prevalence and correlates identified in the global study of sexual attitudes and behaviors. *Int J Impot Res* 2005; 17(1): 39-57.
- Hartmann U, Schedlowski M, Kruger TH. Cognitive and partner-related factors in rapid ejaculation: Differences between dysfunctional and functional men. *World J Urol* 2005; 23(2): 93-101.
- McMahon CG, Althof SE, Waldinger MD, Porst H, Dean J, Sharlip ID, et al. An evidence-based definition of lifelong premature ejaculation: report of the international society for sexual medicine (ISSM) ad hoc committee for the definition of premature ejaculation. *J Sex Med* 2008; 5(7): 1590-1606.
- Strassberg DS, Kelly MP, Carroll C, Kircher JC. The psychophysiological nature of premature ejaculation. *Arch Sex Behav* 1987; 16(4): 327-336.

14. Trudel G, Proulx S. Treatment of premature ejaculation by bibliotherapy: An experimental study. *J Sex Marital Ther* 1987; 2(2): 163-167.
15. Waldinger MD, Schweitzer DH. Changing paradigms from a historical DSM-III and DSM-IV view toward an evidence-based definition of premature ejaculation. Part II—proposals for DSM-V and ICD-11. *J Sex Med* 2006; 3(4): 693-705.
16. Waldinger MD. The neurobiological approach to premature ejaculation. *J Urol* 2002; 168(6): 2359-2367.
17. Waldinger MD, Schweitzer DH. The use of old and recent DSM definitions of premature ejaculation in observational studies: a contribution to the present debate for a new classification of PE in the DSM-V. *J Sex Med* 2008; 5(5): 1079-1087.
18. Waldinger MD, Schweitzer DH. The DSM-IV-TR is an inadequate diagnostic tool for premature ejaculation. *J Sex Med* 2007; 4(3): 822-823.
19. Hellstrom WJ. The DSM-IV-TR is an appropriate diagnostic tool for premature ejaculation. *J Sex Med* 2007; 4(1): 252.
20. American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders, 5<sup>th</sup> ed. American Psychiatric Association. 2013.
21. Waldinger MD, Hengeveld MW, Zwinderman AH. Paroxetine treatment of premature ejaculation: A double blind, randomized, placebo controlled study. *Am J Psychiatry* 1994; 151(9): 1377-1379.
22. Gebhard PH. Factors in marital orgasm. *Journal of Social Issues*, 1966; 22(2): 88-95.
23. Darling CA, Davidson JK, Cox RP. Female sexual response and the timing of partner orgasm. *J Sex Marital Ther* 1991; 17(1): 3-21.
24. Waldinger MD, Hengeveld M, Zwinderman AH, Olivier B. An empirical operationalization study of DSM-IV diagnostic criteria for premature ejaculation. *Int J Psychiatry Clin Pract* 1998; 2(4): 287-293.
25. McMahon CG. Long term results of treatment of premature ejaculation with selective serotonin re-uptake inhibitors. *Int J Impot Res* 2002; 14: S19.
26. Waldinger MD. Four measures of investigating ejaculatory performance. *J Sex Med* 2007; 4(2): 520-531.
27. Soltanizadeh M. A comparison between the effectiveness of cognitive-behavioral, metacognitive-behavioral and mindfulness-based therapies on premature ejaculation of men referred to health centers in Isfahan. [PhD Thesis]. University of Isfahan, 2013.
28. Kaplan HS, Kohl RN, Pomeroy WB, Affit AK, Hogan B. Group treatment of premature ejaculation. *Arch Sex Behav* 1974; 3(5): 443-452.
29. Zilbergeld B. Male sexuality. Bantam; 1978.
30. McMahon CG, Waldinger M, Rowland DL, Assalian P, Chan Kim Y, Bechara A, et al. Ejaculatory disorders. In: Standard practice in sexual medicine. Blackwell Publishing; 2006. pp. 188-209.
31. Perelman MA. A new combination treatment for premature ejaculation: A sex therapist's perspective. *J Sex Med* 2006; 3(6): 1004-1012.
32. Grenier G, Byers ES. The relationships among ejaculatory control, ejaculatory latency, and attempts to prolong heterosexual intercourse. *Arch Sex Behav* 1997; 26(1): 27-47.
33. Cranston-Cuebas MA, Barlow DH. Cognitive and affective contributions to sexual functioning. *Annual Review of Sexual Research* 1990; 1(1): 119-161.
34. Patrick DL, Althof SE, Pryor JL, Rosen R, Rowland DL, Ho KF, et al. Premature

- ejaculation: An observational study of men and their partners. *J Sex Med* 2005; 2(3): 358-367.
35. McMahon CG. Ejaculatory dysfunction. In: *Male and female sexual dysfunction*. New York: Mosby; 2004. p. 59-84.
36. Rowland DL, Cooper SE, Schneider M. Defining premature ejaculation for experimental and clinical investigations. *Arch Sex Behav* 2001; 30(3): 235-253.
37. Patrick DL, Rowland D, Rothman M. Interrelationships among measures of premature ejaculation: the central role of perceived control. *J Sex Med* 2007; 4(3): 780-788.
38. Rosen RC, Althof S. Impact of premature ejaculation: the psychological, quality of life, and sexual relationship consequences. *J Sex Med* 2008; 5(6): 1296-1307.
39. Byers ES, Grenier G. Premature or rapid ejaculation: heterosexual couples' perceptions of men's ejaculatory behavior. *Arch Sex Behav* 2003; 32(3): 261-270.
40. Symonds T, Roblin D, Hart K, Althof S. How does premature ejaculation impact a man's life? *J Sex Marital Ther* 2003; 29(5): 361-370.
41. Rowland DL, Patrick DL, Rothman M, Gagnon DD. The psychological burden of premature ejaculation. *J Urol* 2007; 177(3): 1065-1070.
42. Fanciullacci F, Colpi GM, Beretta G, Zanollo A. Cortical evoked potentials in subjects with true premature ejaculation. *Andrologia* 1988; 20(4): 326-330.
43. Segraves RT, Saran A, Segraves K, Maquire E. Clomipramine versus placebo in the treatment of premature ejaculation: a pilot study. *J Sex Marital Ther* 1993; 19(3): 198-200.
44. Masters W, Johnson V. *Human sexual response*. Boston, Massachusetts: Little Brown; 1966.
45. Schapiro B. Premature ejaculation: a review of 1130 cases. *J Urol* 1943; 50: 374-379.
46. Godpodinoff ML. Premature ejaculation: clinical subgroups and etiology. *J Sex Marital Ther* 1989; 15(2): 130-134.
47. Waldinger MD. The need for a revival of psychoanalytic investigations into premature ejaculation. *Journal of Men's Health & Gender* 2006; 3(4): 390-396.